

Schody to nieodłączny element domu z piętrem lub poddaszem. Kiedyś staraliśmy się je ukryć w zamkniętych klatkach schodowych, dziś weszły na salony i są detalem, który jest powodem do dumy dla inwestorów.

MARCIN ŚNIEGOWSKI
pracownia
HOMEKONCEPT

Schody w domu jednorodzinnym

Sprawną komunikacją w domu piętrowym lub z poddaszem jest nie- możliwa bez schodów. Góra – dół, góra – dół. Pokonujemy tę drogę kilka lub nawet kilkanaście razy w ciągu dnia. Przejście to musi być sprawne i wygodne. Wybierając odpowiedni rodzaj schodów, możemy albo zrobić betonową konstrukcję i obłożyć ją np. drewnem, płytkami ceramicznymi, spiekem kwarcowym lub innym materiałem, albo zamówić schody drewniane na wymiar u stolarza. Możemy kupić schody prefabrykowane. Takie schody wytwarza się w specjalistycznych zakładach. Wykonywane są ze stali, drewna lub żelbetu. Co ważne nie wymagają deskowania ani zbrojenia. A po dostarczeniu ich na budowę są one jedynie ze sobą odpowiednio łączone. Możemy zdecydować się też na gotowe schody. Schody te mają zazwyczaj modułową konstrukcję. Przy tego typu schodach możemy zwiększać lub zmniejszać liczbę powtarzalnych elementów schodów. Dzięki temu możemy je dostosować do potrzebnej wysokości. Co ważne dla inwestorów, schody gotowe są już fabrycznie wykończone, niekiedy można je nawet montować samodzielnie.

Decyzję o tym, jaki rodzaj schodów będziemy mieć w domu, powinniśmy podjąć już na etapie wyboru konkretnego projektu domu.

■ Słowniczek prosto z klatki schodowej

Aby zacząć dalsze rozważania na temat schodów, ich rodzajów i przeznaczenia warto jest się zapoznać z kilkoma pojęciami związanymi z ich budową i konstrukcją:

Stopnica – górna część stopnia. Może być prosta, półkolista, trójkątna, a nawet w razie potrzeby – może mieć nieregularny kształt.

Podstopnica – to nic innego jak pionowa część stopnia. Nie jest niezbędnym elementem schodów. Jeśli jej nie mamy, wówczas do czynienia ze schodami ażurowymi.

Stopień – pojedyncza część biegu schodów, składa się ze stopnicy i podstopnicy.

Bieg schodów – ciąg komunikacyjny składający się ze stopni; co ważne bieg schodów nie może być rozdzielony spacznikiem. Przyjmuje się że w jednym biegu schodów nie powinno być więcej niż 17 stopni.

Spocznik – podest, który rozdziela schody na kilka osobnych biegów.

Dusza schodów – pusta przestrzeń, która rozdziela dwa lub trzy biegi.

Wanga – to nazwa belki wspornikowej schodów.

Balustrada – zawsze jest umieszczana z boku biegu schodów. Może być pełna lub ażurowa i pełni funkcję ochronną i dekoracyjną. Nie jest niezbędnym elementem schodów.

■ To ma znaczenie, czyli kilka słów o wymiarach schodów

Wymiary schodów odgrywają kluczową rolę w ich wygodzie i bezpieczeństwie. Zbyt kręte, za wąskie czy też za strome będą nas męczyły w czasie użytkowania. Z takich schodów łatwo też spaść i ciężko po nich wnieść cokolwiek na górę.

Aby użytkowanie schodów było bezpieczne i wygodne wysokość stopni powinna się wahać między 15 a 19 cm.

Schody w domu są bardzo ważnym elementem – ich wybór powinna poprzedzać dokładna analiza wielu czynników. Szczególnie jest to istotne w przypadku schodów żelbetowych

Schody w domu muszą być nie tylko efektowne, ale również bezpieczne – kwestię tę regulują odpowiednie przepisy

Nie bez znaczenia jest również ich głębokość, która powinna wynosić – zgodnie z przepisami – minimum 25 cm, a szerokość 80 cm. Natomiast dobra praktyka mówi, że dobrze jest, aby stopnie miały przynajmniej 100 cm szerokości.

Ale wysokość i szerokość schodów to nie wszystko. Zaleca aby w jednym biegu nie było więcej niż 17 stopni. Dla komfortu chodzenia po schodach za-

leca się też unikanie biegów o 2 czy 3 stopniach. Takie biegi są dość niebezpieczne i łatwo na nich o upadek.

Kształt stopni ma również bardzo istotne znaczenie jeśli mówimy o komfortie korzystania. Najwygodniej jest oczywiście stąpać po prostokątnych schodach lub szerokich półkolistych. W praktyce najmniej komfortowe są schody trójkątne i schody o nieregularnych kształtach np. tzw. schody kacze.

■ Z czego wykonać schody?

To z czego będą wykonane schody determinuje ich wygląd i przebieg prac budowlanych.

SCHODY ŻELBETOWE. Schody żelbetowe/betonowe wpisane są już w projekt architektoniczny i wykonuje się je razem z innymi elementami domu. Aby przygotować takie schody ekipa budowlana musi najpierw wykonać deskowanie, później zrobić zbrojenie, a na końcu dopiero przygotować i ułożyć beton. Widać więc, że wymagają sporo czasu na przystosowanie ich do użytkowania. Poza tym musimy pamiętać,

że wymagają one przerw w trakcie prac, ponieważ beton należy zwilżać.

Schody betonowe postrzegane są jako solidne i trwałe. I mimo iż budzą poczucie bezpieczeństwa, to na małych przestrzeniach ich masywność może przytłaczać.

Ich dużą zaletą jest to, że można je wykonać na etapie budowy. Jednak dopiero wykończenie ich drewnem, płytką ceramiczną czy spiekem kwarcowym nadaje im piękno i charakter.

SCHODY DREWNIANE. Montujemy je dopiero wtedy, gdy mamy gotowe tynki na ścianach, a na podłodze wylewki beto-

nowe. I tutaj ważna uwaga! Na tym etapie musimy mieć też podjętą decyzję o tym, czym będzie wykończona podłoga w domu.

Najpopularniejsze deski na stopnie w domu to sosna, świerk i dąb.

SCHODY STALOWE. Schody stalowe znamy z przestrzeni publicznej, jednak od kilku lat możemy obserwować ich popularność wśród inwestorów indywidualnych. Tego typu schody najczęściej wykonywane są ze stali kwasoodpornej. Schody stalowe przejeżdżają na naszą budowę jako większe gotowe elementy. Na budowie są spawane i skręcane, dlatego ich montaż nie może się przeciągnąć do ostatniego momentu, aby nie zniszczyć ścian czy też podłóg albo mebli.

Schody te poleca się szczególnie do niewielkich przestrzeni. A to dlatego, że stal daje bardzo duże możliwości kształtowania układu schodów i ich usytuowania. Mogą po prostu zajmować bardzo mało miejsca.

Typy schodów

To, jakie schody będziemy mieli w swoim wymarzonym domu zależy w przede wszystkim od wielkości otworu w stropie i od tego ile miejsca możemy na nie przeznaczyć.

Z punktu widzenia architektoniczno-budowlanego mamy różnego rodzaju schody: jednobiegowe, dwubiegowe zwykłe, łamane, schody trójbiegowe, schody wachlarzowe, zabiegowe, kręcone (spiralne). Jednak w przypadku

Ostateczna decyzja o wyborze schodów powinna uwzględniać zarówno względy estetyczne, jak i wygodę użytkownika

WIZ.: HOMEKONCEPT

Pięknie wykończone schody drewniane sprawdzą się zarówno w nowoczesnych, jak i klasycznych wnętrzach

FOT.: SHUTTERSTOCK.COM

Stalowe elementy schodów są lekkie, odpowiednio wykończone i wytrzymałe. Takie schody poza tym dość szybko i łatwo się montuje

FOT.: SHUTTERSTOCK.COM

sokość kondygnacji nie przekracza 3 m, a tym samym mamy nie więcej niż 17 stopni. Wynika to z faktu, że wchodzenie po schodach bez spocznika może być nieco uciążliwe.

Ten typ schodów zabiera sporo miejsca dlatego nie jest polecany do pomieszczeń o niewielkim metrażu. Przyjmuje się że schody jednobiegowe powinny mieć nieparzystą liczbę stopni. Chodzi tylko i wyłącznie o względy ergonomiczne. Zdecydowana większość z nas rozpoczyna wchodzenie i schodzenie ze schodów od prawej nogi. Dzięki nieparzystej liczbie stopni unikamy nieprzyjemnego stąpania, jakie nastąpiłoby w momencie gdy byłaby parzysta liczba stopni.

SCHODY ZABIEGOWE. Schody zabiegowe to te, które przy zmianie kierunku wchodzenia posiadają charakterystyczne stopnie o kształcie trójkąta lub trapezu. Zazwyczaj spotykamy się ze schodami dwuzabiegowymi, które

przyjmują tzw. „formę U”. Równie często mamy do czynienia ze schodami zabiegowymi w kształcie „litery L”.

Tego typu schody zajmują stosunkowo mało miejsca i poleca się je głównie do ograniczonych przestrzeni. Te schody mają niestety jeden minus. Nie mają spocznika i zastępują go stopnie o zmiennej szerokości. Może (nie musi) zdarzyć się że będą nieco niewygodne.

FOT.: SHUTTERSTOCK.COM

Umiejętnie wybrane schody będą pasować do każdego wnętrza – doskonale sprawdzą się i w przestrzeniach otwartych, i tych, które są zamknięte ścianami

FOT.: SHUTTERSTOCK.COM

Schody kręcone to sprawdzone rozwiązanie w przypadku braku miejsca. Choć mają one dość strome stopnie, to poczucie bezpieczeństwa zapewnia stosowana wraz z nimi barierka

SCHODY KRĘCONE. Schody kręcone to remedium na brak miejsca; nazywane też są czasami schodami spiralnymi. Myśląc o nich od razu mamy przed oczami okrągłe schody na planie koła. Montuje się je wokół słupa, który jest umieszczony w samym środku otworu stropowego. Stopnie w schodach kręconych mają wiele różnych kształtów. Spotykamy stopnie o kształcie trapezu, trójkąta a nawet półkola.

Tego typu schody świetnie sprawdzą się wszędzie tam, gdzie mamy bardzo mało miejsca aby stworzyć klatkę schodową.

Opinie na temat tych schodów są dość różne. Jedni je kochają, inni odradzają ich zakup i montaż. Jednak wszyscy są zgodni co do jednego. Schody kręcone są oryginalne – wyróżniają się designem i przyciągają spojrzenia. Przez to, że niemal „wiszą” w pomieszczeniu, nadają mu przestronności i lekkości i są jego niezwykle ozdobą.

Czym wykończyć schody?

Po schodach wchodzimy, ale równie często po schodach wbiegamy... dlatego też nie mogą być one śliskie! Nieważne, czy się na nich potkniemy, czy uderzymy w okładzinę, nie jest to przyjemne doświadczenie. Dlatego warto

Wybierając wykończenie schodów pamiętajmy, aby użyte materiały korespondowały z aranżacją i charakterem wnętrza

WIZ.: HOMEKONCEPT

jest dobrze przemyśleć temat okładziny na naszych schodach.

Jeśli w domu mamy drewniane schody uważajmy na połyskliwe lakiery do drewna. Dobrze jest omówić tę kwestię z wykonawcą schodów lub drewnianej okładziny na schodach betonowych lub prefabrykowanych.

Jeśli nasze schody mają okładzinę kamienną lub z płytek szklanych powinniśmy sprawdzić klasę antypoślizgowości. Klasę tę określa oznaczenie od R1 do R13, im wyższa wartość R, tym większe zabezpieczenie antypoślizgowe.

Jeśli nie mamy materiału o takich wartościach, dobrze jest zastanowić się nad zastosowaniem profili antypoślizgowych lub specjalnych pasków materiału antypoślizgowego. Sprawdzi się tutaj też solidnie przymocowana wykładzina dywanowa.